

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 18

Pasilik, sesute, sveika!

A. A.

Tėvynės priešų niekšiška iš pasalų nužudyto aviacijos vyr. ltn. **Prano Gudyno** tėveliams ir giminėms reiškiamo gilios užuojautos.

Aviacijos v-kas ir karininkai.

A. A.

Dėl aviacijos vyr. ltn. **Prano Gudyno** tragiškos mirties, kuris gegužės 6 d. vakare mūsų Tėvynės išgamų kulka nukautas, reiškiamo gilios užuojautos jo tėveliams, broliams, seserims, giminėms ir aviacijos karininkams.

Vyr. Štabo Spaudos ir Švietimo Skyr. viršininkas, karininkai ir „Kario“ redakcija.

Niekšiškas išdavikų darbas.

Gegužės mėn. 6 d., 20 val. 20 min., vykstant ministeriui pirmininkui ir užsienių reikalų ministeriui prof. Voldemarui su žmona ir mažuoju sūnėnu, kuriuos lydėjo vyr. leit. Gudynas ir kap. Virbickas, į

Vyr. ltn. Pr. Gudynas, tragiškai žuvęs.

teatrą Glazunovo koncertan, prieš jį miesto sode buvo padarytas pasikėsinimas. Pasikėsintojai prie teatro durų į einančią grupę iš užpakalio paleido ne mažiau kaip septynis šūvius. Viena kulka sunkiai sužeistas į pilvą ir dviem lengvai į kojas mažasis prof. Voldemaro sūnėnas. Viena kulka peršovė iš kairės ties širdimponios Voldemarienės rūbus ir net apatinius baltinius, praeidama pro pat kūną. Kelios kulkos taip pat kliuvo į lydėjusius vyr. leit. Gudyną ir kap. Virbicką. Vyr. leit. Gudynas, kuriam kulka kliuvo į pakaušį ir išėjo per kaktą, užmuštas vietoj. Kapitonui Virbickui peršautas dešinysis plautis. Be to, dar viena kulka sužeidė p-lę Juodakytę, kuri pripuolamai tuomet ėjo pro sužeistųjų

grupę į teatrą. Pasinaudojus sukelta žmonių tarpe panika, teroristams pavyko pasprukti.

Prof. Voldemaro sūnėnui padaryta operacija, kuri pasibaigė laimingai. Jam viena kulka padaryta de-

šimt žaizdų viduriuose. Kapitonas Virbickas guli taip pat ligoninėj ir jo sveikatos stovis patenkinamas. P-lė Juodakytė, padarius jai ligoninėj perrišimą, sugrįžo namo.

Tuoju po pasikėsinimo prie teatro atvyko ponias Tubelienė, užsienių reikalų ministerijos generalinis sekretorius dr. Zaunius ir Lietuvos ministeris Vokietijoje p. Sidzikauskas, kurie pasirūpino sužeistuosius pernešti į teatrą Respublikos Prezidento ložėn, kur jiems buvo suteikta pirmoji pagalba. Dr. Zaunius sužeistuosius palydėjo ligoninėn.

Pasikėsinimo vietoj rastos dvi nedidelės nesprogušios granatos.

Elta.

Kpt. Virbickas, kuris pasikėsinimo metu buvo sužeistas.

Kariuomenės užuojauta

p. prof. Voldemarui.

Š. m. V. 7. 1 val. p. p. ministerį pirmininką ir krašto apsaugos ministerio pareigas e. p. prof. Voldemarą aplankė Kauno įgulos dalių ir įstaigų įvairių laipsnių ir pareigų karininkų delegacija su vyriausiojo štabo viršininku gen. št. pulkininku Kubiliūnu priešaky. Delegacija kariuomenės vardu pareiškė užuojautą dėl išdavikiško mūsų valstybės priešų pasikėsinimo prieš Vyriausybės Galvą ir džiaugsmą, kad išliko sveikas. Gausus karininkų apsilankymas rodo didelį kariuomenės prisirišimą prie Vyriausybės Galvos ir idealų bendrumą. Todėl joki priešų išdavikiški pasikėsinimai mums nebaisūs.

Ponas ministeris pirmininkas ir e. krašto apsaugos ministerio p. prof. Voldemaras pasiuntė didvyriškai žuvusio vyr. ltn. Prano GUDYNO tėveliams užuojautos laišką.

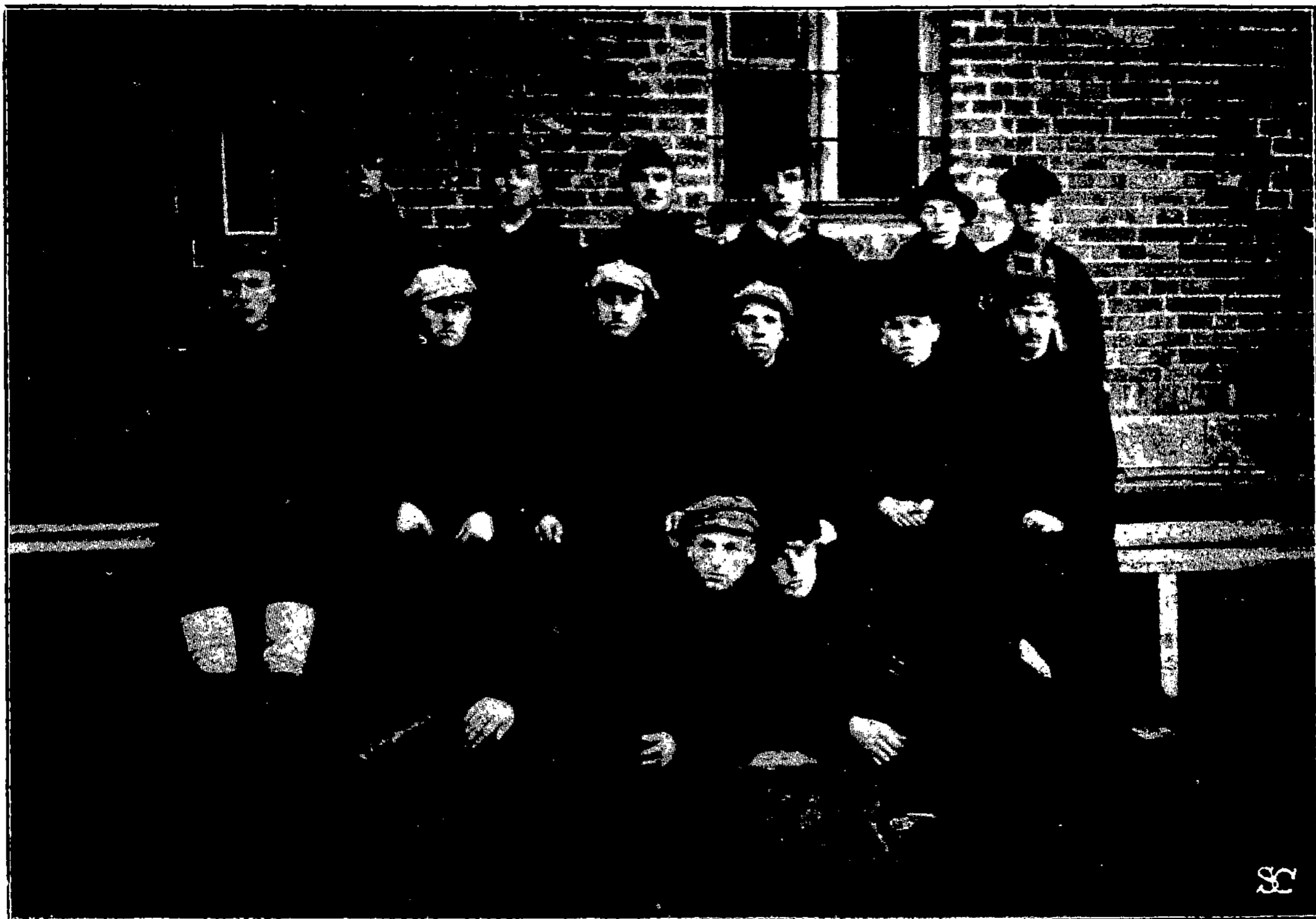

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XI metai.

Kaunas, 1929 m. gegužės m. 9 d.

Nr. 18 (518)

Sveiki, atvykę!

Sveiki!

Ak, tai Simas. —

A, ir Julijonas,
ir studentas Benjaminas,
ir Papiškių Fabijonas.

Regi, visi suvažiavo...

o ir mokytojas Jonas.
Ir Jantulis sūnų savo
siuntęs: „Juk, nebus klebonas“.

Sveiki, drūtil!

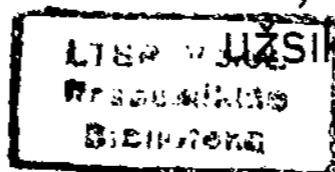
Sveiki, lyg gandrai atlėkę,
ten, iš tėviškės, namučių,
ir skaitveidžių palydėti.

Kas namuose? sako gandras,
Savo lizdą remontuojas,

vyturėliai duoda gandą,
o ledai, tai visu frontu,
atakuoja upės krantą.
Ir žilvyčiai jau supranta,
kad be lapų, visgi — niekai.

Na, sakykit, kas girdėti
gal jau tėtis ima rėtį.
O, kaip motina, ar sveika?
Gal rasodą bando sėti?
Na, o Justinas Pilypo,
ar jau aria savo sklypą,
ar tik daineles niūniuoja?
Tiesa, rugiai ar žaliuoja?

Na, vyručiai, būkit drąsūs,
užsikurkim papirosus.

O pas mus tokios naujienos;
 tuoj ir jums teks pamatyti.
 Čia, kaip vėjas, lekia dienos;
 tikta! spėk apsidairyti.
 Regi, tai čia kareivinės,
 turnikas, kopėčios, virvės.
 Visų vienodos milinės,
 Ir nė vienas nenusidirbęs.
 Antai Lauras Bindorokas,
 buvo liesas susirietęs;
 o dabar, štai, kaip burokas.
 Vaikšto sau galvą atmetęs,
 kad ir Gurklis Poviliokas,
 penkius vargiai suskaičiavo,
 o dabar, štai koks berniokas,
 ir grandinį užtarnavo.
 Mano pusbroliu Martynas,
 namie tik kampuos tupėjo,
 o dabar koksai vaikinai...
 Jau ir mokomą išėjo.

Iš pradžios, tiesa, nuobodu,
 gaila Julės, miego noris.
 Mąstai, ak tenai ir sodai...
 ir žilvytis persikoręs.
 Gerai būti ten namuose, —
 vis savieji nieks nevaržo.
 Kartais miegi išsijuosęs,
 naktims trunkais apie daržus.
 Taip ir man buvo iš sykio.
 Rodos, mirsiu čia ant vietos;
 Keletą sykių supykęs,
 Meldžiaus prie šventos Elzbietos.
 O paskiau, kai apsipratom,
 viską tuoj kitaip pamatėm.
 Ir išmokom, ir galėjom.
 Dabar viskas taip malonu,
 viskas sekas, dunda, skamba.

V. p. L. Dovydenas.

Sveiki, jaunieji kareiviai!

Šiais žodžiais „Karys“ sutinka naujus savo skaitytojus, kurie šiomis dienomis atvyko į kariuomenės dalis garbingai karo prievolei atlikti.

Sveikindamas naujai atvykusius į kariuomenę savo skaitytojus ne įprastu pavadinimu „naujokai“, bet vadindamas jau nuo pat pirmos kariškos tarnybos dienos jauną karių tėvynės gynėjo vardu, „Karys“ norėtų pažymėti ir tas priežastis, dėl kurių jis taip vadina ir drauge pastebėti, ko yra laukiama iš naujų „Kario“ skaitytojų, kad jie iš tikrųjų būtų verti šito garbingo vardo.

Nauji „Kario“ skaitytojai! Atvykus jums į paskirtą kariuomenės dalį, pasibaigė visi jūsų „naujokavimo“ vargai, jūs tapote kariais. Ne visi vienodaiėjote į kariuomenę. Vieni, suprasdami kilnius kariško pašaukimo tikslus,ėjo į kariuomenę ramūs ir pasiryžę, kiti, nesusipratėlių įbauginti, nerimavo dėl kariškos tarnybos sunkumo, o kiti galėjo į ją ir visai nieko apie kariuomenę negalvodami. Tačiau dabar, patekę į kariuomenę, visi tapote lygūs kareiviai, ir visi turite vieną darbą dirbti, ir vieno tikslo siekti.

Koks gi jūsų kariško tarnavimo tikslas, kokie darbai jūsų laukia ir kaip tie darbai turi būti atlikti, šituos dalykus ir nori „Karys“ pastebėti naujiems savo skaitytojams jų kariškos tarnybos pradžioje.

Visų brangiausias kiekvieno žmogaus turtas yra tėvynė. Juo tėvynė laimingesnė, juo laimingesni ir jos piliečiai, nes visas žmogaus gyvenimas tampa rišasi su tėvynės, tautos, krašto ir valstybės gyvenimu. Kad tėvynė būtų laiminga ir suteiktų laimingą gyvenimą savo vaikams, ji turi būti laisva. Tačiau kaip kiekviena brangenybė, taip ir laisvė negali išvengti piktos valios žmonių pavydumo, noro ją pavergti. Todėl tėvynė, norėdama laisva būti, turi kovoti dėl tos laisvės. Saugoti savo laisvę ir ramų gyvenimą tėvynė paveda ne kuriems nors svetimiams samdininkams, bet savo vaikams, šaukdama juos kariškai prievolei atlikti. Ši prievolė yra bendra visiems piliečiams — visiems tėvynės vaikams, bet svarbiausia ji pavedama

kariuomenei, į kurią kasmet šaukiami parinktieji tėvynės vaikai.

Kuklūs ir visiems aiškūs yra mūsų kariuomenės tikslai. Nenorime mes svetimų kraštų užkariauti, svetimų tautų pavergti. Mūsų kariuomenės tikslas ginti savo tėvynę, saugoti jos laisvę ir ramybę, kariauti dėl jos teisių.

Dar tik neseniai geriausių mūsų tautos vaikų pasiaukojimo ir pasiryžimo dėka atgavome savo tėvynės laisvę. Tačiau ir dabar, jau ramiai gyvendami, turime budriai tą sunkiai iškovotą laisvę saugoti. Daug yra mūsų tautos ir valstybės priešų, kurie tik laukia progos ir ruošiasi pavergti mūsų tautą ir sudrumsti mūsų gyvenimą. Tebėsame dar nuskriausti ir teisės atžvilgiu. Amžinai buvęs mūsų Vilnius, kartu su visu trečdaliu mūsų brolių ir tėvų žemių, yra svetimų pagrobtas. Tas savo teises atgauti galėsime irgi ne kieno kito, bet savo pastangomis, tinkamų pasiruošimu ir pasiaukojimu.

Tad kariuomenė nėra nereikalinga valstybei, nėra svetima mūsų tautai, žalinga mūsų kraštui. Karys, kariuomenė ir tėvynė yra ne tik neatskiriami vienas nuo kito žodžiai, bet ir visos kario pastangos, mintys, veiksmai nuo pirmos jo kariškos tarnybos dienos iki jo atsisveikinimo su kariuomene turi būti tvarkomi vienu tėvynės troškimu, kariuomenės tikslu ir kario paskyrimu.

Tad savo tarnavimo tikslų atžvilgiu nauji „Kario“ skaitytojai jau nesate „naujokai“. Deja, dėl priimtos kariško parengimo tvarkos jūs dar kai kurią laiką būsite vadinami jaunais kareiviais. Tačiau toks paskirstymas negali būti priežastimi, kad kariško tarnavimo tikslai būtų ir jauno kario nors vieną valandėlę pamiršta bei pamanyta, kad jie jam dar nėra privalomi. Jaunojo kareivio vardą karys turi pagrindinio kariško mokymo metu, t. y. kol išmoks tiksliai eiti visas savo pareigas bei kurią nors tarnybą atlikti. Kai tik jaunas kareivis mokymą baigia, tuojau tampa tik-

ru kareivių, kuriam jau pavadama eiti ir labai atsakomingos pareigos.

Kariškas mokymas nėra lengvas darbas, tačiau jis ir nėra sunkesnis už kurį nors kitą darbą, o tikrai pasiryžusiam kariui jis visiškai nebus sunkus.

Laisvas kario pasiaukojimas kariuomenėje turi ypatingos reikšmės. Kariška tarnyba daugiau sielos — širdies, negu, gal, žinių ir prityrimo reikalauja iš kario. Jei to nėra, tai nėra ir tikros kariuomenės, bet tik paviršutiniškai tvarkinga organizacija.

Kariuomenė — tai mes patys, mūsų siela — yra ir mūsų kariuomenės siela. Aišku, kad be sielos, be išvidinio kiekvieno kario pasiryžimo nebus nė tikros kariuomenės. Tokia kariuomenės siela dažniausiai yra žinoma kaip kariškoji drausmė. Tad kariška drausmė, kurios griežtumą ir pabaudomis gal kas nors bauginos, dar prieš stosiant į kariuomenę, nėra kažkokia ypatinga baidyklė, ji nėra baidi, nes ji yra mūsų pačių sieloje. Kokie mes patys būsim, tokia bus mums ir drausmė. Jei kariška tarnyba bus pildoma tik iš prievartos, dėl baimės, tai toks karys nebus tikru kariu ir tokį karį kariška drausmė, saugodama dvasinę kariuomenės vienybę, smarkiai baus. Jeigu į savo karišką tarnybą įdėsime savo laisvą norą, pasiryžimą, tėvynės meilę, draugiškumą ir kitus kilnius mūsų sielos jausmus, tai kariška drausmė bus mums ne baidyklė, bet geriausias mūsų tarnybos draugas, nes visur ir visuomet tvarkys ne tik mūsų veiksmus, bet ir mūsų sielą,

Naujokų susirinkimas Vilkmėrgėj.

t. y. protą, valią ir jausmus kario paskyrimo tikslams pasiekti. Tikram kariui, baigus karišką tarnybą, drausmė bei kariuomenės siela apdovanos jį brangiausia žmogaus dovana — sąžinės ramumu, kad jis garbingai savo karišką tarnybą tėvynės labui atliko, kels jo pasididžiavimą savimi ir savigarbą visam jo amžiui.

Tad ne dėl bausmės baimės, ne iš prievartos pildykite karišką tarnybą, bet atiduokite jai ne tik visas savo pastangas, žinias ir įgudimą, bet ir visą savo sielą. Kariškas šūkis „tėvynės labui!“ tegul laisvai veržiasi iš jūsų širdies gelmių ir lydi kiekvieną jūsų jausmą, mintį ir veiksma per visos tarnybos laiką.

Daugiau pasiryžimo!

Dažnai girdėti kareivių tarpe, kad kariuomenėje tarnauti sunku ir bloga. Kai kurie kareiviai, ypač naujokai, rašdami laiškus pripasakoja nebūtų dalykų. Jie rašo, kad kariuomenėje didžiausias vargas; esą jie bada ir šaltį kenčia, kiti net su kalėjimu lygina.

Gal ir iš tikrųjų taip yra, bet tik tiems, kurie to dalyko gerai nesupranta, kitaip sakant, tik neišmanėliams, kurie nieko daugiau negalvoja, kaip tik apie savo namus.

Vyrai! Pažvelkime atgal ir prisiminkime mūsų brolius — savanorius, tad pamatysime, kad jie tai iš tikrųjų sunkiose sąlygose kariavo. Prisiminkime, kaip jie apiplyšę, klumpėmis apsiavę, po dvi tris dienas nemiegoję, nevalgę, eidavo po keliolika mylių. Bet nežūrėjo jie nuovargio nei kitų sunkybių, visuomet buvo linksmi, energingi ir nesiskundė dėl sunkaus gyvenimo ir tarnybos.

Kodėl taip buvo? O todėl, kad juose buvo tvirtas pasiryžimas ir nenuilstamas noras apgalvoti daug galingesnį priešą ir apginti savo tėvynę.

Mes tuo tarpu esame viskuo aprūpinti: turim patogias kareivines, esame gerais drabužiais apvilkti, aprūpinti maistu ir kitais dalykais. Be to, gyvenam taikos, ne karo metu.

Ir tai dar skundžiasi, kad vargas, kad reikia rikiuotės mokytis, tarnybą eiti, ginklai valyti ir kiti daiktai prižiūrėti. Bet taip gali kalbėti tik apsileidėlis, nesu-

prantęs karo tarnybos tikslo, kuriam nerūpi Lietuvos nepriklausomybė ir tėvo sutaupyti centai.

Kuriam gi tikslui mus į kariuomenę pašaukė? O gi tam, kad išmoktumėm gerai, kaip reikiant, kovoti, kad, reikalui ištikus, galėtumėm savo tėvynę nuo priešų apginti.

Kariuomenėje tarnaudami mes taip pat apsaugojam valstybės turta, neduodame įsigalėti įvairiems priešams — išdavikams, tuo pačiu ir patys save apsaugojam.

Ginklus ir kitus valdiškus daiktus taip pat privalome prižiūrėti, taupiai dėvėti, kad nesugestų, nes kiekvienas daiktas brangiai kaštuoja, o žinokime, kad tas visas išlaidas niekas kitas, kaip tik mūsų tėvai turi sumokėti. Taigi, naikindami valdiškus daiktus, be reikalo eikvojame savo tėvų ar brolių pinigus.

Tad, vyrai, meskime tą blogą įprotį visuomet be reikalo dejuoti. Juk vidaus tarnybos statutas sako, kad „karys privalo būti visuomet linksmas ir turėti žvalią karišką išvaizdą“. Žinokime, kad mus nuolatos visuomenė seka ir iš mūsų sprendžia apie visą Lietuvos kariuomenę ir jos narumą.

Atsiminkime, kad visai nedaug teturime tarnauti kariuomenėje, metus arba pusantų, todėl uoliai ir sąžiningai atlikime karo tarnybą. Atsidėję dirbdami nė nepamatysim, kaip praslinks tas laikas ir vėl grįšime į namus.

K. Vilkonis.

Klaipėdos krašto savanorių priėmimas į Lietuvos kariuomenę.

Lietuvoje savanorius į kariuomenę priiminėja apskričių naujokų ėmimo komisijos. Klaipėdos krašte naujokų ėmimo komisijų nėra, nes Klaipėdos krašto jaunimas Klaipėdos krašto konvencija dar neimamas į kariuomenę, tačiau atsiranda jaunuolių, kurie nori laisvu noru įstoti į Lietuvos kariuomenę.

Tuo tikslu yra sudaroma tam tikra komisija prie Klaipėdos krašto komendantūros, pirmininkaujant Klaipėdos krašto komendantui. Iš pradžių savanorių skaičius buvo gana nežymus, bet dabar kas metai vis didėja. Kiekvienais metais būna du priėmimai.

Vaizdingesniai parodymui, kiek savanorių iš Klaipėdos krašto priimta į Lietuvos kariuomenę ir į kurias ginklų rūšis paskirti, dedame lentelę:

Ėmimo metai	Ėmimo laikas	Bendras skaičius savanorių stoj. kom.	Prip. tinkam. ir priimt.	Netinkami ir nepr.	Paskirta ginklų rūšimis					
					Artilerija	Kavalerija	Pestintink.	Tech. kar.	Aviacija	Sanit. pus. m.
1927	pavasario	14	10	4	—	4	4	2	3	—
.	rudens	17	14	3	1	5	6	—	2	—
1928	pavasario	27	22	5	—	5	9	6	—	2
.	rudens	35	31	4	—	6	13	8	4	—
1929	pavasario	47	35	11	2	12	11	7	2	1
Iš viso		140	112	27	3	32	43	23	8	3

Iš aukščiau pridėtos lentelės matyti, kad klaipėdiškiai daugumoje nori tarnauti specialėse dalyse.

Į Lietuvos kariuomenę stojantieji savanoriai, dauguma jų, gan pasitūrinčių ūkininkų sūnūs ir turintieji nuo 20 iki 200 margų žemės.

Savanoriais stojantieji turi kai kurių pirmenybių, pavyzd., gali pasirinkti kariuomenės dalį.

Nuo 1930 metų jau visi Klaipėdos jaunuoliai bus imami, kaip ir Didž. Lietuvoj, kariuomenėn.

Vyr. ltn. Gogė.

Tu — karys!..

Ar aušros šypsosi pašvaistė,

Ar anksti rytą saulė teka,

Ar perkūnai dunda raiste,

Vis į širdį tavo šneka:

Tu — karys, karys budėk,

Tu budėk, budėk, budėk..!

Ar niaukiasi dangus ūkanoje,

Ar žaibai skaldo tylią žemę,

Ar priešas kerštu mums grūmoja

Ir žalčiais liepsnotais vemia —

Tu — karys, karys budėk,

Tu budėk, budėk, budėk...!

Ar griūva dangus, miršta žmonės,

Ar upės kraujumi patvino, —

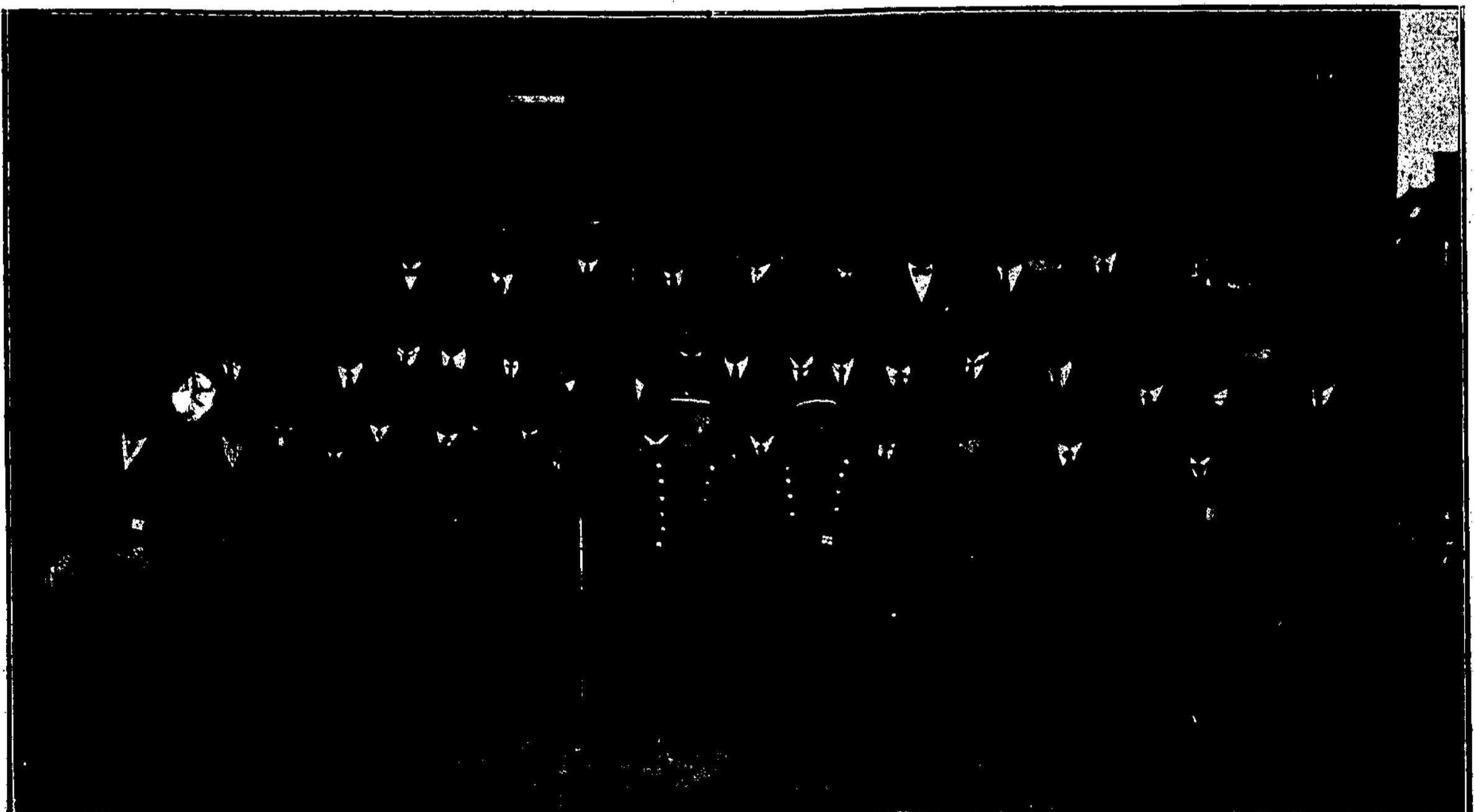
Ar dievų lauksi malonės?

Mirk! te ainiai laisvę žino:

Tu — karys, karys budėk,

Tu budėk, budėk, budėk...!

J. pusk. Jonas Kasperavičius.

Klaipėdos krašto savanoriai, š. m. balandžio 17 d. priimti tarnauti į Lietuvos kariuomenę. Vidury pirmojoje eilėje) savanorių priėmimo komisija: 1. plk. ltn. Liormanas—Klaipėdos krašto komendantas, iš šalių komisijos nariai ir komendantūros raštininkai.

Respublikos Prezidentas apdovanojo karžygius a. a. vyr. ltn. Gudyną ir kpt. Virbicką.

Respublikos Prezidento aktai.

Aš, Antanas Smetona, Lietuvos Respublikos Prezidentas, pasiremdamas Vyties Kryžiaus ordeno įstatymu (Vyr. Žin. 250 nr.) ir jo statutu (Įsak. Kar. 1927 m. 129 nr.), apdovanoju žuvusį aviacijos vyresnįjį leitenantą Praną Gudyną I-os rūšies 3-jo laipsnio Vyties Kryžiaus ordenu už tai, kad š. m. gegužės mėn. 6 dieną apie 20 valandą, darant klastingų priešų siūstiems banditams atentatą prieš Ministerį Pirmininką ir einantį Krašto Apsaugos Ministerio pareigas profesorių Voldemarą, užstojo pastarojo asmens neliečiamybę, pats gaudamas mirtiną šūvį, ir tuo išgelbėjo krašto Vyriausybės Galvą nuo mirties.

Kaunas, 1929 m. gegužės mėn. 8 d.

Aš, Antanas Smetona, Lietuvos Respublikos Prezidentas, pasiremdamas Vyties Kryžiaus ordeno įstatymu (Vyr. Žin. 250 nr.) ir jo statutu (Įsak. Kar. 1927 m. 129 nr.), krašto apsaugos ministerio adjutantą kapitoną Leoną Virbicką apdovanoju I-os rūšies 3-jo laipsnio Vyties Kryžiaus ordenu už tai, kad š. m. gegužės mėn. 6 d. apie 20 valandą, darant klastingų priešų siūstiems banditams atentatą prieš Ministerį Pirmininką ir einantį Krašto Apsaugos Ministerio pareigas profesorių Voldemarą, užstojo pastarojo asmens neliečiamybę ir pats būdamas sunkiai sužeistas dar narsiai puolė banditus sulaikyti ir persekiojo juos iki sąmonės nustojimo.

Kaunas, 1929 m. gegužės mėn. 8 d.

Karį gerbia todėl, kad jis eina už kitus mirti...

(4 pėst. pulko mokomos kuopos 10-es metų sukaktuvėms ir XVI laidos išleistuvėms paminėti).

Šių metų balandžio mėn. 21 d. turėjau progos dalyvauti minėto pulko mokslo kuopos šešioliktos laidos išleistuvių iškilmėse. Po pamaldų ir oficialės iškilmų dalies-Panevėžy kuopa nuvyko į savo stovyklą — Pajuostėn. 14 val. visi kuopos auklėtiniai, puskarininkiai ir kuopos karininkai susirinko gražiai išpuoštoje salėje pietų. Trumpa valandėlė, salėn atėjo pulko vadas, jo padėjėjas ir keletą karininkų. Susėdo pietauti. Kitam kambary suskambėjo orkestro instrumentai, salėje kalbos ir jausios nuotaikos klegesys. Visi linksmi, visi džiaugiasi, nes šiandien didi ir smagi šventė. Šiandien kuopa mini dešimties metų sukaktuves ir šešioliktos laidos išleistuves. Tiesa, sukaktuvės to gražaus metų skaičiaus kuopos gyvavimo sukako balandžio mėn. 15 dieną, tik minėjimas nukeltas į šią dieną, kad išleidžiamieji savo džiaugsmą, jungdami su kuopos džiaugsmu, savo širdyse išsaugotų kuo ilgiausiai tų sukaktuvių skaistų minėjimą.

Jauki salė: trispalvės, vėliavėlės, paveikslai, obalsiai puošia ją. Mano žvilgsnį patraukia keletas sienoje užrašų. Skaitau:

Kareivį gerbia ne dėl to, kad jis kitus žudo, o dėl to, kad jis eina už kitus mirti.

Dar nenugalėtas tas karys, kuris žuvo kautynėse.

Ir daugiau jų yra: visi kilnūs, didingi. Žiūriu atsidėjęs į išleidžiamųjų veidus: visų veiduos tas pats didingumas, nėra tokių, kurio veidą temdytų svetimų jų mums primestas paniurimas, savim nepasitikėjimas, nečrąsumas. Visi linksmi, degančiomis akimis, skaisčiais veidais. Veidas — sielos veidrodis. Tikiu, kad ir jų siela yra tokia pat skaisti ir kilni, kaip jų veidai. Ir tie obalsiai, kurie sienose surašyti, tikiu, skaisčiau puošia jų širdis, negu sienas.

Nutyla kalbos. Pulko vadas sako išleidžiamiesiems savo žodį.

Vyrail jums mokslo pradžia buvo sunki, buvot naujokai. Ne vienas gąsdino jus sunkumais, kurie jus laukia atvykus į mokomą kuopą. Tiesa, mokymasis mokomoje kuopoje

yra sunkesnis, o tas yra todėl, kad jūs buvot ruošiami būti viršininkais. Viršininkas intelektualiskai ir fiziškai turi būti tvirtesnis — tokie ir jūs turit būti.

Daug sunkumų reikėjo pakelti jums, bet prisiminkit, kas buvo prieš dešimtį metų. Tuomet mokomos kuopos auklėtiniai negyveno tokiuose rūmuose, kaip

Didieji baltieji arba sidabriniai garniai gyvena Europos ir Amerikos pietų šalyse. Jie laikosi tyrulluose ir dideliose balose prie ežerų ir jūros. Ramiai, kaip gervės, stovi jie vandenyje ir laukia žuvelių arba kitų gyvių savo maistui. Išgąsdinti plačiai pakyla ir lekia jūros link. Gražūs didingi paukščiai.

jūs dabar. Tuomet ir kariuomenėn nieks neliepė eiti, o ėjo patys. Ėjo patys, nes Tėvynė buvo pavojuje, reikėjo vaduoti šalį iš priešo. Nepriklausomybės karo metais mokoma kuopa buvo visuomet ten, kur reikėjo priešui mirtiną smūgį suduoti arba svarbesnį barą apsaugoti. Pažiūrėk į žuvusių sąrašus, tai mokomos kuopos auklėtiniai, dar besimokydami kuopoj, žuvo kautynėse. Jų visa dešimtis surašyta, o dalis kitų, kurie gyvi liko ir garbingai savo pareigas atliko, apdovanoti „Vyties Kryžiaus“ ordenu, jų net 33 kariai. Jūsų pirmtakūnai mokydavosi ir kartu dalyvaudavo kautynėse. Štai koks skirtumas tarp jūsų pergyventų sunkumų ir jūsų pirmtakūnų.

Iš jūsų reikalaujama, kad būtumėt dori, sąžiningai eitumėt pareigas ir, mokydami jaunesnius, būtumėt jiems vyresniais broliais.

Būk griežtas, bet iš kito klaidų nesidžiauk. Tiesa, būna kartais, jei jaunesnysis daro klaidą, tai vyresnysis dažnai yra kaltas, kad nenurodė, nepamokė. Taisyk ir mokyk — pasieksi gerų vaisių. Mylėk kareivius ne tik savo skyriaus, bet visos kuopos, bataliono ir didesnės dalies. Meilė, kuri pasireiškia mažam maste, veda prie meilės visos kariuomenės, viso krašto ir viso to, kas tautai yra brangu.

Atmink, kad tau yra daug duota ir daug turi kitiems duoti. Nepamirškite tų, kurie jus mokė ir nurodė, ką turėsit daryti. Senesni davė jums savo žinių, turėsit ir jūs duoti tų žinių kitiems.

Mūsų vyriausybė ir visas kraštas džiaugiasi, kad ginkluotos pajėgos didėja. Džiaugiasi, nes mūsų krašto ir mūsų tautos idealai dar ne visi pasiekti. Juos turim pasiekti, o siekiant juos turėsit savo darbu prie to prisidėti. Ateis diena — nužygiuosim šituo vieškeliu, kuris veda iš Panevėžio pro Ukmergę, Širvintus į Vilnių. Dykai to miesto ir krašto nieks neatiduos, kaip neatidavė ir Klaipėdos, todėl ir Vilnių tik taip atsiimsim.

Garsus valio nuaidėjo ir nutilo, tik nenutils ir nenurims, tikiu, jūsų dvasia, kol to, ką vadas kalbėjo, nepasieksit.

Prabėgo keletas minučių. Pulko vado padėjėjas pakilo ir pasakė:

— Vieno dalyko reikia kariams kautynėse, tai valios ir narsumo. Stiprios valios karys visuomet pasieks savo tikslą. Visose aplinkybėse reikia daugiau

pasitikėti savim, savo galva, savo žiniomis, ginklu ir fizine jėga.

Visur rodykit daugiau vyriškumo.

Pulko kapelionas paragina neužmiršti ir giliai įsidėti širdin tuos obalsius, kuriais yra papuoštos — išrašytos sienos.

Paskutinis prabilsta mokomos kuopos vadas.

Tuo iškilmės baigėsi. Vakare buvo smagus pasilinksminimas.

Stepas Dykūnas.

Aš nekviestas išeinu.

— Motut!

Neverk, motut, jei aš nekviestas išeit į pulkus sumaniau.

Neverk, jei sodžių, maldos vietą, kaip paukštis lizdą, palikau.

Neliūsk, motut, jei aš negrišiu; laisvūnų jau tokia dalis:

ar laisvės vėliavą išvysiu,

ar amžiams užmerksiu akis.

Kas man laukai ir sodo ievos, kas man pastogė mylima;

jei laukus mišką ir žalias pievas, mins priešo koja purvina?!

Neverk!..

Nors, aš kaip sliėkas, žemės vergas, iššliaužiosiu tėvų takus, —

išplėšiu laukus, lankas margas —

Nors priešo kojos čia nebus.

Palaimink, mieloji, sūneli.

Į žygį šventą palydėk...

Už Alpiuos žuvusių tėveli,

nors poterėlį sukalbėk...

O man?..

Aš einu, ir laimė juokias;

nekviestas gins' tave, namus...

girdi kulkos dainą suokia, —

ir tavo sūnus tenai bus.

Laiminga, motute, brangioji,

jei sūnus nekviestas išeis.

Tedžiaugies širdis mylimoji!..

Gal, ir Aukščiausias neapleis... .

L. D.

Naujokų karštis.

Kai pavasaris ateina;

Pasigirsta gamtoj vaina:

Miškas, sodas ir kiemelis

Ir paukščiokai ir kiškėlis;

Saulei šypsos ir grūmoja,

Net pakrūmės tūravoja...

Nors jis būtų vainų vaina,

Bet kai jis pas mus ateina,

Gražūs dyvai pasirodo —

Ir iš krūmų, ir iš sodo.

Gražus laikas, graži byla,

Kai pavasaris isskyla:

Iš kiaušinio rodos kalas,

Gražus, gležnas, diego galas.

Su pavasario dalykais,

Su pempėmis ir tilvikais

Ir su pavasario strioku

Privaziavo štai naujokų.

Toks jau, mat, amžių likimas:

Kai tik paukščių pakilimas

Tuoj ir mūs sodžių berniokus,

Lyg išsklaidytus viščiokus,

Į būrelius suvadina

Į grandines sukabina.

Metę žagrę, klumpes, Oną,

Mamos blynus ir žiponą,

Štai į pulkus suvažiuoja

Ir nauja vaga žingsniuoja.

Ir pas. jau yr naujokų,

Ach, kokių gražių berniokų,

Jei kaunietės sužinotų,

Pudrą, mostis išėikvotų,

Ir prie vartų atsistoje,

Bežiūrėtų išsizioje.

Bet ne panos vyrams rūpi,

Kitos mintys galvoj tupi.

Svarbu: viškas greit išmukti,

Gerai vaikščioti ir šokti,

Ir barjerą nugalėti,

Dar ir statutai mokėti,

Daug dar visokių dalykų,

Kuriuos šiemet lyg Velykų,

Reiks išmukti, ir žinoti

Kad geru kariu pastoti.

Štai mūs pulke yr naujokas,

Kad jį galas koks berniokas:

Vikrus, stiprus, kaip plieninis

Akys žvilga, kaip stiklinės.

Visad linksmas, vis dainuoja,

Ar jis ruošias, ar žygiuoja.

Ar jis savo bėrį valo,

Ar bliūdus prie stalo dalo.

Vis, kai laikrodīs, taksena;

Dainos rūbuos, rods, gyvena.

Ar rikiuotė, ar statutas,

Kaip tos ropės skuste skutas,

Kits nespėjo pamanyti,

Jis suspėjo padaryti.

Važiuojam!

Pagalčiau atėjo ta diena ir valanda, kai visas kaimas, graudžiai raudodamas, ėjo į stotį. Išlydėti keliavo Baltruکو—naujoko, kurs į Kauną važiuavo. Ir ten ruošėsi savo jaunas jėgas aukoti valstybės gerovei.

— Baltreli! — verkė giminės, kai visi suėjo prie stoties. Žmonių apie puskapį. Gal net daugiau. Sustojo prie stoties visi ir laukia traukinio.

Liūnė Janušytė—mūsų feljetonistė.

— Baltreli, nepamiršk mūsų! — prašė tėvai. — Į tolimus kraštus iškeliavęs, į nežinomas vietas, bent laiškelių pasiųsk į savo gimtąją šalį!

— Balandėli, tu mano! — verkė Onutė, apsikabinusi jį. — Kur tu eini nuo manęs?... Už kokių jūrų vandenių tu dabar būsi... Gal kokia svetimo krašto mergelė tave prisivilios...

— Eikit... ką jūs... — ramino Baltrukas verkiančius.

— Bene į Ameriką kokią važiuoju... [Argentina... Juk praeis meteliai — ir tuoj vėl būsime visi kartu...

Bet pats šnypštėsi nosį į rankovę ir kažkokį sūrumą gerklėj jautė. Graudu darėsi pasižiūrėjus, kaip kiti ašaras liejo.

— Bala žino... O gal jie tiesą sako... Gal ir tikrai tik šaltas vėjas beatpus mano dulkes į gimtąją šalį... — mąstė Baltrukas.

— Tš!.. Tyliau... Pranė eiles sakys!

Priešakin išėjo Pranė, pradžios mokyklos mokinė ir, visiems graudžiai balsu raudant, pasakė eiles.

Tiesą sakant, eilės buvo pritaikintos tam įvykiui, jei miršta tėvas arba brolis ir kas tuokart reikia sakyti. Iš vienos eilių knygutės parinktos jos buvo. Bet visvien atrodė, kad dabar kaip tik ir yra pats tikrasis momentas tokiom eilėm.

Po to kalvis, žmogus apsipratęs ir buvojęs mieste, žinąs gyvenimą ir puikiausiai numanąs, kas koku atveju reikia daryti — išėjo priekin ir atmetęs dešinę koją į šalį, pasakė prakalbą.

Visi dar gailiau raudojo. Prakalba buvo labai graži. Net, pasakysiu, per daug graži ir jaudinanti. Visi stebėjosi tokiu kalvio mokslingumu.

Bet arčiau įvykių nušvietus, gavosi tokie faktai, kad kalvis perskaitė laikraštį prakalbą, pasakytą ant vieno žymaus asmens kapo ir, atmintinai ją išmokęs, pasakė čia.

— Išėkis, brangus idėjos drauge, ramybėje! Tegul būna tau lengva Lietuvos žemelė, už kurią tu tiek kovojai! — baigė kalvis prakalbą, pats susijaudinęs savo gražia ir jaudinančia kalba.

Apie visus kitus nėra ko nė sakyti. Net Baltrukui ašaros norėjo akyse pasirodyti.

— Ačiū, draugai, už linkėjimus — padėkojo jis.

— Aha! Palaukit! Dar ne viskas! Prisiminiau dar... — staiga susigribo kalvis, vėl priešakin puldamas.

— Ir tegul tavo šviesus pavyzdys šviečia ateinančioms kartoms, — pakėlęs dešinės rankos rodomąjį į dangų, padeklamavo jis. Paskui patenkintas linktelėjo galva. — Taip, taip, tegu tavo šviesus pavyzdys šviečia ateinančioms kartoms! — Ir visiškai laimingas padarytu įspūdžiu į klausančiuosius, grįžo savo vieton. Tolumoje pasirodė traukinio dūmai.

— O jergulėliau! O Viešpatie tu mano! — subruzdo visi. — Jau traukinys ateina.

Kiekvienas puolė paeiliui apkabinti Baltruką.

— Sūneli, — raudojo motina, — kai grįši po daug metų namo, tai ant mano kapo bent paminklą pastatyk!

— Baltruk, — pridėjo tėvas, — tu žiūrėk... nepražūk... svetimame krašte lengva paslysti...

— Balandėli mano, — laikė Ona Baltruکو rankovę įsikabinusi, — jeigu dar grįši, tai jau geriau grįšk su sidabriniais galionėliais ant pečių...

Traukinys čia pat sujuodavo.

— O, Vilniaus nepamiršk, lietuvi! — suriko Pranė puldama prie Baltruکو ir prisiminusi, kad šias eiles irgi, kaip mokytoja sakė, galima pritaikinti iškilminguose momentuose.

Jis ir drausmę greit suprato,
Žino gerai, aiškiai mato,
Kad karys, tai ne koks boba:
Karys, yra tai toks daiktelis
Jam šautuvas ir kardelis,
Naują kryptį pažymėjo,
Kur žiopliai nevaikštinėja.
Jojo žingsnis, kai iškaltas,
Ant visų takų iškeltas;
Jis šalies jėgos dalelė,
Graži, skaisti, kaip saulelė.
Taip tai mąsto mūs Petriokas,
Kurs dabar tebėr naujokas.
Tarp daugybės gerų vyrų
Yra ir tokių naujokų,
Lyg supuvėlių buroku,
Kurie verkia, inkščia, stena,
Lūpas patempę siugždena.
Vaikšto skersi, kojas velka,
Lyg davatkos tos padalka.

Nors juos moko: sako, rodo,
(Net vadams jau nusibodo)
Bet sunku juos išmokyti
Reiks daug vargo pamatyti.
Dėkui Dievui, mažokai,
Nes kiti — geri vyriokai,
Iš pradžių, žinai ne vienas,
Dar prisimena tas dienas.
Kai po laukus mandravojo,
Klausės plepalų, žiopsojo.
Kai prie Marės, prie Agotos,
Per nakteles nemiegotas,
Paukščių dūmas bedūmojo.
Mąstė, ląkstė ir svajojo.
Ten, bra, nieks nekontroliavo,
Neatėjo, ar pasivėlavo,
Vis gerai darai ką nori,
Ar trėboj, ar gynam ore.
Čia, žinot, dalykas kitas, —
Čia ir laikas suskaitytas,

Viskas, savo ruožtu slenka,
Viskam savo tvarka tenka.
Čia, žinok, kur turi būti,
Ar lauke, ar savo bute,
Ar arklidėj, ar rajone
Išlaikyk visur fasoną.
Ar naujokas, ar grandinis,
Ar viršila, ar eilinis,
Visi tur tvarkos laikytis,
Ir kaip pridera mokytis.
Prabėgs laikas nevarytas,
Nei myluotas, nei prašytas,
Išnyks pirmų dienų striokas,
Bus eilinis — nenaujokas...
Tas vikrusis pusbernelis
Štai bus puskarininkėlis;
Tas antai gražus Virbyla,
Gali būti net viršila.

Baltrukas puolė į traukinį. Visas kaimas raudodamas stovėjo aplink jį.

Staiga Baltrukas, kai jau kėlė koją į vagoną, prisiminė:

— O daiktai mano kur?

— Važiuojam! — suriko konduktorius.

— O, Dievulėliau! — susigribo tėvai ir namiškiai. — Baltruko daiktai kur! Daiktus Baltruko duokit šen! Traukinys ėmė judėti.

— Daiktus mano! — rėkė Baltrukas, vagono tarpdury stovėdamas.

— Še, šel! — įkišo į rankas jam daiktus tėvai.

— Sudieu, Baltruk! — rėkė raudanti minia.

— Neužmiršk Dievo, Baltreli! — pridėjo tetulė Barbora, rankoj grabnyčią laikydama. Šią grabnyčią ji atsinešė iš namų ir visą laiką, per atsisveikinimą, ją laikė degančią rankose.

Traukinys subruzdėjo, sutraškėjo, paleido dūmus ir užsisuko už miško.

Kai Baltrukas traukinį apsižiūrėjo, tai pasirodė, kad jis vežesi motinos krepšiuoką su maldaknyge, rožančium ir buteliukais vaistų. Antroj rankoj buvo dėdės Miko kailiniai ir kepurė ir kažkoks kalvio prietaisas, įkištas jam per strioką vietoj jo daiktų.

O namiškiai raudodami ėjo per laukus, nešdami degančią grabnyčią ir Baltraus daiktus.

Lilinė Janušytė.

Nuostabiausia valstybė Europoj.

Laisvė ir mažieji brangina.

Prieš keletą dienų telegrafo agentūros pranešė apie kivirčius tarp Ispanijos ir Andoros. Garsusis diktatorius Primo de Rivera pasikesino ant Andoros nepriklausomybės, pareikalavęs, kad josios gyventojai karo tarnybos prievolę atliktų Ispanijos kariuomenėj.

Andoros respublikos vyriausybė, be galo įtūžusi, kreipėsi į Prancūziją, kad ši jai padėtų. Tuo tarpu pačios respublikos „kariuomenė“, sudaryta iš 40 vyrų, energingai stvėrėsi ruoštis karui.

Andora iš tikrųjų sudaro Europoj nuostabiausią politinį vienetą. Ši valstybėlė, įsispraudusi Pirenėjų kalnyno pietuose, užima tik 452 kv. klm. plotą ir priskaito ligi 10.000 gyventojų, kurių pusė gyvena Andoros sostinėj *la Vieja*, susispietusioj ant Balivos upės kranto.

Visas šis kraštas nutūpęs didžiųjų kalnų papėdėj ir gerai apsaugotas. Gyventojai daugiausia verčiasi kaip piemenys, gandydami gyvulius ir naudojami jų produktus. Beveik visi jie katalikai, kalba kataloniečių tarme.

Andora, kalnų gilumoj užsidariusi, būdama toli nuo didžiųjų prekybos ir karo kelių, tiesiog stebuklingu būdu išlaikė savo politinius santykius, kurių pradžioj reikia ieškoti net vidurinių amžių gilumoj. Senai Europoj jau užmiršti ir istorijos lentynose storai apdulkėję žodžiai *senjoras*, *vasalas*, *lenas* čia turi gyvos — gyvenimiškos reikšmės. Nes Andora ligi šių dienų tebėra leninė valstybė. Ji kasmet reguliariškai moka duoklę dviem savo senjoram — Prancūzų resp. prezidentui ir Ispanijos vyskupui.

Jos valdžią sudaro *generalinė taryba iš 24 narių*, renkamų 4 metams. Tvarkos daboja žandarmerija, išblaškyta po visą kraštą.

Tokių pat mažųjų, arba liliputiškų valstybėlių yra ir daugiau pasauly. Čia galim paminėti:

Albaniją (arba Škipitarė respublika). Jos plotas 27,538 kv. klm., gyventojų 804.000, sostinė *Tirama*. Paskutinis jos prezidentas *Achmet Zogu* neseniai pasiskelbė karaliumi.

Lichtenšteino kunigaikštija (konstitucinė monarchija). Jos plotas 159 kv. klm., gyventojų 11.000, sostinė *Vaduz*, kurioj gyvena tik 1000 žm. Lichtenšteino kunig. įsiterpusi tarp Šveicarijos ir Austrijos. Jos gyventojai vokiečiai, katalikai.

Luxenburgas (konstitucinė monarchija). Plotas 2,586 kv. klm., gyventojų 261.000 — vokiečiai katalikai. Sostinė *Luxenburg*.

Monako (konst. monarch.). Plotas pusantro (1,5), kv. klm., gyventojų 23,418 — italai ir prancūzai. Ši valstybėlė garsi pasauly savo miestu *Monte Carlo* ir jo rulete; tame mieste gyvena ligi 11.000 žm. Antras miestas — *Condomine*, irgi 11.000 žm. Sostinė *Monako* turi tik 2000 gyventojų.

San Marino (republika) pačiam Italijos vidury. Valdo ją 2 regentai, kapitonais vadinami. Plotas 61 kv. klm., gyventojų 12.812, vienintelis miestas ir sostinė *San Marino*.

Dabar, sudėję visų šitų 6 valstybių teritorijos plotą (30,797 kv. klm.) ir palyginę su Lietuva, pamatysime kad jos savo plotu sudaro beveik pusę mūsų valstybės. Tačiau visos laikosi ir gyvena savo nepriklausomu gyvenimu.

P. D.

Apdovanoti savanoriai.

2116) Mileška Jonas ats. jaun. pusk., 2117) Kasparavičius Juozas, 2178) Kunskas Jonas, 2119) Kiviša Vladimiras, 2120) Kisielius Vladas, 2121) Kulbys Augustas, 2122) Karmazinas Juozas ats. virš., 2123) Kuzmickas Stasys ats. jaun. pusk., 2124) Subačius Vincas, 2125) Statulevičius Antanas, 2126) Prikockos Stasys ats. jaun. pusk., 2127) Sidabras Vladas, 2128) Šurmaitis Juozas, 2129) Šakočius Ignas, 2130) Pinkauskas Mikas, 2131) Palionis Ipolitas, 2132) Tamošiūnas Pranas, 2133) Tubys Kazys, 2134) Trunca Adomas ats. jaun. pusk., 2135) Trakinis Vladas, 2136) Tamulynas Jonas, 2137) Tutlys Jonas ats. grand., 2138) Tomkus Vincas, 2139) Tatarūnas Bronius, 2140) Žvirka Jonas ats. vyr. pusk., 2141) Žilinskas Zigmas, 2142) Žekonis Jonas, 2143) Žvalauskas Matas, 2144) Žemaitis Juozas ats. ivrš., 2145) Žorga Jonas ats. jaun. san. pusk., 2146) Zubas Jurgis, 2147) Zdana-

vičius Juozas, 2148) Zoruba Bernardas, 2149) Aleliūnas Kazys, 2150) Aučiūnas Matas, 2150) Antanaitis Antanas, 2152) Ramonas Kazys ats. jaun. pusk., 2153) Buzas Jonas, 2154) Bistras Vincas, 2155) Balsys Jonas, 2156) Dvilinskas Petras, 2157) Nemanis Kazys, 2158) Fledzinskas Juozas, 2159) Laškauskas Juozas, 2160) Čeriauskas Domas, 2161) Čižauskas Stasys, 2162) Urbonas Domas ats. grand., 2163) Usevičius Bronius, 2164) Urbanavičius Jonas (miręs), 2165) Vaičius Matas, 2166) Kšnavičius Juozas, 2167) Gudelionis Juozas, 2168) Gudžinskas Jonas, 2169) Giačas Alfonsas ats. jaun. pusk., 2170) Gervelis Vilius, 2171) Garkevičius Norbertas, 2172) Grigas Stasys, 2173) Gudaitis Juozas, 2174) Grinkas Kazys, 2175) Gruodis Stasys, 2176) Gedminas Aleksas, 2177) Vaitkevičius Jonas, 2178) Valaitis Justas, 2179) Vidugiris Jonas, 2180) Valickas Simas, 2181) Beržinskas Vincas, 2182) Budrevičius Kazys, 2183) Bumbulis Kazys, 2184) Balionis Kazys, 2185) Balsaitis Antanas ats. jaun. pusk., 2186) Bernotas Pranas, 2187) Birštonas Albinas, 2180) Bačkys Petras.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Aviacija. Balandžio 21 d. pusk. ramovėj puskarininkiams karo lakūnas kap. Pyragius laikė paskaitą „Puskarininkis kalpo viršininkas“. Panašaus turinio mūsų pusk. dar nė karto nebuvo girdėję. Paskaita buvo nepaprastai įdomi ir gyva, paremta įvairiais gyvenimo atsitikimais. Daug karčios tiesos pasakyta klausytojams, ypač pabrėžta dėl puskarininkių elgesio su naujokais ir autorito, būtent puskarininkiai, kaip artimiausi viršininkai, turi rodyti savo valdiniams gerą pavyzdį. Žodžiai be pavyzdžio neturi sėkmę. Nepadoru skirstyti naujokus į kategorijas. Tai naujokų tarpe sukelia nepasitikėjimą puskarininkiais, žemina jų autoritą, o viršininkas be autorito yra lygus automobiliui be vairo. Šios nepaprastai įdomios paskaitos klausėsi beveik visi dalies puskarininkiai.

„Geraširdė“ bobutė. Prie 3 oro esk., ant plento, beveik kas rytas stovi „geraširdė“ bobutė su krepšeliais, kuri, neva, atneša kareiviams iš fortų išplautus baltinius ir supirkinėja iš kareivių duonos likučius. O kas ją žino, gal ji čia „dežuruoja“ ir kitais tikslais. Kareivių baltinius plauja Karo Ligoninė, o duonos likučius perka intendantūra.

Ar ne metas ją pašalinti iš kareivinių rajono? *Čepstas.*

5 pėst. D. L. K. Kestučio pulkas. Balandžio mėn. 27 d., pulko vadui leidus, pulko liktiniai puskarininkiai savo ramovėje surengė šeimynišką šokių vakarėlį. Į pasilinksminimą, be savo ir kitų dalių kariško jaunimo, buvo atvykę ir vedusieji liktiniai puskarininkiai su žmonomis. Visą laiką griežė pulko orkestras. Tvarka buvo gera, girtų visai nebuvo.

Be to, tą pačią dieną dar buvo vakarėlis ir pulko kareiviams. *Vyr. pusk. Gircys.*

Priesaika. Balandžio 14 d. pulke įvyko jaunųjų kareivių priesaika.

Balandžio 18-19 d. įvyko mokomos kuopos egzaminai, o 20 d. išleistuvės. 11 val. kuopa išsirikavo viduje. Pulko vadas pasveikino baigusius mokomą kuopą ir įteikė baigimo liudymus.

Gerai baigė 80 žmonių ir labai gerai — I-ju — Strolys, II-ju — Impulevičius ir III-ju — Zujus. 12 val. bendri pietūs. Pulko orkestras pietų metu grojo gražiausius lietuviškus dalykėlius.

Per pietus kvotimų komisijos pirmininkas įteikė laikrodį gr. Stroliai.

Vakare pačių mokinių buvo suruoštas vakarėlis. Pradžioje buvo deklamacijos, paskui choras padainavo keletą dainelių ir orkestras šį tą sugrojo. Po to šokiai.

Paskaita paleidžiantiems. Balandžio 23 d. Itn. Uzasas, išeinantiems į atsargą kareiviams, laikė paskaitą. Paminėjo, kaip reikia laikytis atsargoje ir prašė neužmiršti kariuomenės.

15 val. visi atsarginiai su orkestru nužygiavo į Tautos šventovę — Karo Muziejų.

Balandžio 24 d. 16 val. visi atsarginiai buvo išrikiuoti pulko aikštėje. Atėjęs pulko vadas apklausinėjo skundų ir pasakė paskutinį atsisveikinimo žodį, linkėdamas geriausios kloties ir būti drausmingais piliečiais.

Balandžio 25 d. visi atsarginiai, orkestro lydimi, išvažiavo iš pulko. *A.*

7 pėst. Ž. K. Butegeldžio pulkas. Mokomosios kuopos išleistuvės. Balandžio mėn. 26 d. įvyko pulko mokomosios kuopos išleistuvės.

Po pamaldų ir iškilmių įvyko bendri pietūs, per kuriuos mokomos kuopos vadas palinkėjo geros klo-

Švietimo pamoka 5 p. pulke. Diktanto rašymas.

ties savo mokiniams tolimesniame darbe, pabrėždamas, kad „kiekvieno žmogaus pareiga palikti gyvenime savo garbingas žymes. O tai bus pasiekta tada, jeigu mes nenuilstamai, visa širdimi dirbsime savo brangios tėvynės naudai ir savo valdiniuose įskiepsime tą tėvynės meilę, kurią įskiepijo mums mūsų tautos didieji sūnūs“.

Geriausiai mokomą kuopą baigė: Damaševičius ir Bundza, kurie liko pakelti į jaun. puskarininkio laipsnį. *D.*

2 ulonų L. D. K. Birutės pulkas. Mokomosios komandos išleistuvės. Balandžio mėn. 25 d. įvyko mokomosios komandos IV laidos išleistuvės. Komandą baigė 51 mokinys. Iš jų mokiniai: Juškevičius Zigmąs baigė pirmuoju, Kurtinaitis Kazys — antruoju ir Matutis Mikas (Klaipėdos krašto savanoris) — trečiuoju. Šie trys mokiniai nuo išleidimo dienos pakelti į jaun. pusk. laipsnį ir gavo dovanų po gerą ir gražų sidabrinį laikrodį.

Atsargon! Atlikę tikrosios karo tarnybos prievolę, balandžio mėn. 27 d. ulonai išvyko į namus.

Ulonas.

3 artilerijos pulkas. Balandžio mėn. 29 d. išleido atsargon karius, atitarnavusius skirtą laiką.

Atsargon leidžiantieji kariai buvo sušaukti į pulko karių klubą, kame pulko vadas padėkojo už jų gerą, sąžiningą tarnybą ir priminė, kad ir atsargoj būdami neužmirštų karo tarnybos. Nors rūbais būsite ir nekariai, bet dvasioje visuomet pasilikite verti kareivio vardo, nes mūsų širdis — Vilnius tebėra dar prieš naguose.

Daugelis paleistų atsargon žadėjo stoti į Šaulių Sąjungą.
San. pusk. V. Balčiūnas.

4 art. pulkas. Koncertas. Balandžio mėn. 21 d. kareivių klube įvyko dūdų ir stygų orkestrų koncertas.

Abu orkestrai koncertinę dalį atliko gerai. Įvairios uvertiūros iš operų, popuri (lietuviškų dainų ir muzikališkų dalykų), maršai, valsai, polkos publikai labai patiko.

Programai pasibaigus šokiai buvo ligi 3 v. nakties.

V. p. B. Jablonskis.

Atskiros pėst. kuopos stygų orkestras.

Jonavos įgula. Balandžio mėn. 21 d. atsk. pėst. kuopos liktiniai puskarininkiai suruošė šokių vakarėlį. Programoje buvo: eilės, monologai ir graikų - romėnų imtynės. Šokių metu pirmą kartą skambino viešai pasirodęs kuopos stygų orkestras.

Vyr. san. pusk. Vladas Grigaras.

Ryšių batalionas. Balandžio 24 d. įvyko ryšių bataliono mokomosios kuopos III-čios laidos išleistuvės.

Po iškilmių ir nusifotografavę, susirinkome į vieną klasę, kur turėjo įvykti įteikimas atestatų — pats iškilmingiausias momentas. Laukiame... Štai ir ateina visą mūsų vadovybę. B-no vadas pulk. leit. Vaicichauskas perskaito kas geriausiai baigė mokomą kuopą ir pradeda dalyti atestatus. Čia pat kuopos vadas kpt. Babickas įteikia geriausiai baigusiam mok. kuopą eiliniui Srėbaliui Henrikui puikią dovaną — sidabro laikrodėlį.
H.

Karo Policijos Mokykla. Balandžio mėn. 19 d. agronomas Strazdas tęsė savo paskaitas toliaus apie sodus ir daržoves. Apie sodus trumpai papasakojo, kad dėl šios žiemos bus sunki sodų padėtis — daug bus

nuostolių. Toliaus apibūdino, kad daržovės gana naudingos, ypač mažžemiams, sodinti. Jos daug pelno duoda. Gale paskaitos, baigiant, buvo gana daug patiektų klausimų į kuriuos mielai atsakinėjo.

Balandžio 20 ir 22 d. mokomasis būrys laikė egzaminus. Visi puikiai išlaikė kaip teoretiškai, taip ir praktiškai.

Balandžio 24 ir 25 d. Karo Pol. Mok. kareiviai, atlikę karo prievole, buvo paleisti į atsargą. Išvykstantiems karo komendantas pasakė atsisveikinimo kalbą, ragindamas parvažiavus stoti į Šaulių Sąjungą, kad galėtų toliau lavintis kariškuose dalykuose.

J. p. Montrimas.

1 gusarų D. L. E. Kunig. Jonušo Radvilos pulkas. *Atsarginių išvykimas ir bendra nuotaika.* Balandžio mėn. 29 d. išvyko savo gimtuosna kaimuosna atsarginiai. Su pulku per tuos pusantrų metų visai glaudžiai susigyventa. Bendrai, apleidžiant pulką visados pasidaro nuoširdi nuotaika: apleidžia seni, jų vieton, prisiekę, pasilieka jauni. Šį kartą atsarginių at-

sisveikinimas dar nuoširdžiau pasireiškė, negu kitais kartais. Maloniai atsisveikino visi viršininkai, linkėdami kuo geriausios kloties naujame gyvenime. Taip pat atsarginiai maloniausiai atsisveikino su viršininkais ir pasižadėjo, kad grįžę namuosna nenukryps nuo tos krypties, kurią nurodė pulkas — būti (ir piliečiu esant) Lietuvos Nepriklausomybėje. Daugelis pulko atsarginių gusarų, dar prieš kariuomenę, yra buvę šauliais, o dabar grįžę visi pasižadėjo būti jų eilėse. Ir pirmiausia — būti *raitais šauliais*. Atsisveikinimo nuoširdumu liudija kad ir šis dalykas. Gusaras **Pranaitis Mikas**, kilęs iš Kėdainių apskr., Grinkiškių valsčiaus, Juodelių kaimo, atsisveikinimo dienoje, perduodamas savo žirgą ir pareigas, nors ir užgrūdintas stačiu kareivio gyvenimu, nebeišlaikė ir, pasvires ant arklio, gailiai apsiverkė... Atsarginiai stotin buvo lydimi orkestru. Dar

paskutinį kartą, nors ir piliečio rūbuose, turėjo malonumo praeiti iki gelž. stoties kartu ir klausyti atsisveikinimo muzikos, jau traukiniui pasileidžiant gimtąjį pakraštį. Laimingiausios kloties, mieli atsarginiai, ir geriausio pasisekimo naujame jūsų gyvenime,

Vyr. lt. Žl.

K A R I Š K O S Ž I N I O S.

LATVIJA. *Karo medžiagos pramonė.*

Ljepoļaus karo uoste neseniai buvo bandomi, pagaminti uosto dirbtuvėse, artilerijos šoviniai. Per bandymus dalyvavo Lietuvos ir Estijos artilerijos atstovai. Ekspertų nuomone, bandymai davė teigiamų rezultatų.

Puskarininkų priėmimas į karo mokyklą.

Latvijos seimas š. m. kovo mėnesio pabaigoje priėmė įstatymą, kuriuo į karo mokyklą bus priimami tiksliai tie asmenys, kurie yra tarnavę Latvijos kariuomenėje.

Be to, netolimoje ateityje numatoma į karo mokyklą kasmet priiminėti apie dešimt puskarininkų be konkursinių egzaminų.

Tarptautinės raitininkų rungtynės.

Latvijos krašto gynimo draugija š. m. rugsėjo mėn. 14, 15 ir 16 d. rengia Rygoje tarptautines raitųjų sporto rungtynes. Tose rungtynėse dalyvaus kariuomenės ir šaulių (aizsargų) raitininkai. Tose rungtynėse dalyvauti, be to, bus pakviesti tarp kitko ir Lietuvos kariuomenės bei šaulių sąjungos raitininkai.

Pašliužininkystė.

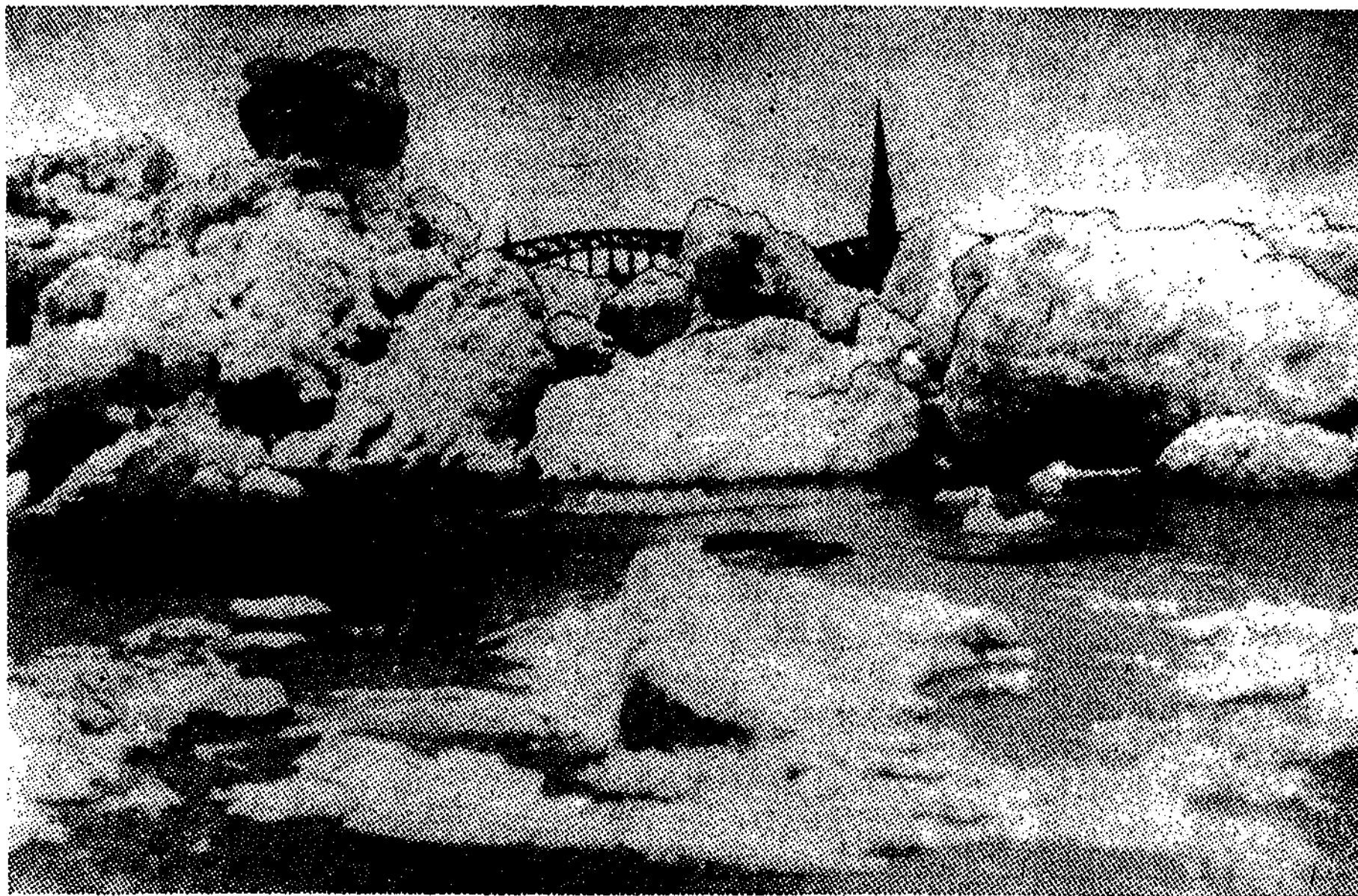
Beveik visose Latvijos kariuomenės dalyse yra sudarytos pašliužininkų komandos.

Nesenai vyriausias štabas išleido net tam tikrą statutą pašliužininkų komandoms mokytis.

Be to, š. m. kovo mėnesyje išleista net atskira speciališka kino filma, kurioje smulkiai atvaizduota: pašliužininkų mokymas naudoti pašliužas, atskiri pašliužų vartojimo veiksmai, pašliužininkų pervežimas (traukimas) raitininkų pagalba, kulkosvaidžių, šovinių ir sužeistųjų pervežimas panaudojant tam reikalu pašliužas ir t.t. Tai yra mokomoji kino filma.

Latvių kareiviai gaus pieno.

Karo ministeris pasitaręs su kariuomenės intendantu, įsakė vasaros metu duoti kareiviams iš ryto saldaus pieno.

Latvijos potvyniai.

Mūsų Nemunas gana šaltai ir ramiai šiemet sutiko pavasarį, be didelio siutimo. Tačiau Latvijos Dauguva gana daug sukėlė triukšmo ir pavojaus, ledų kalnais užversdama krantus, salas ir plačiai užliedama apylinkes, net pačią Rygą.

Pirmajam paveikslė matyti susigrūdę ledai ties Zuikių sala (netoli Rygos); antrajam — plačiai užlietas Rygos karo aerodromas.

(„Latvijos Kareivio“ klišės).

LENKIJA.

Kariškųjų organizacijų tvarkymas.

Lenkų karo vadovybė neseniai patvirtino devynių prieškarinio parengimo organizacijų uniformą. Šiais nuostatais organizacijoms nebeleidžiama nešioti reguliariškos kariuomenės ženklų, o taip pat ir į juos panašių. Ginklai organizacijoms teleidžiama nešioti tik viešose iškilmėse.

Vilniaus akademinio aeroklūbo aviacijos mokykla.

Balandžio mėn. pabaigoje Vilniaus akademinio aeroklūbo steigiamoje mokykloje prasidės I-sis mokslo ciklas lakūnų — sportininkų kadruj ruošti.

Mokslo kursas susideda iš teorijos paskaitų, dirbtuvių praktikos ir praktiškojo lavinimo skraidyti.

Teoriškasis kursas truks apie 8 savaites. Paskaitas laikys specialistai 3 kartus per savaitę po 21%. Akademinio aeroklūbo nariams teoretiskasis mokslo kursas nemokamas.

Pabaigus teoriškąjį kursą, atlikus praktiką dirbtuvėse ir išlaikius specialėje komisijoje egzaminus, po sveikatos ištyrimo klausytojai galės pradėti praktiškuosius skraidymus.

Klausytojai, tinkamai išėję praktiškąjį kursą, gaus lakūno laipsnį.

Pilsudskis spiaudosi.

Maršalas Pilsudskis, kalbėdamas Lenkų senate dėl karo reikalų ministerijos biudžeto, labai negražiai atsiliepė apie savo pirmtakūnus — karo reikalų ministerius. Pilsudskis pareiškė, kad buvę karo reikalų ministrai kartu su parlamento atstovais dažnai girtaudami ir paleistuvaudami išleido didesnes sumas valdiškų pinigų.

Tuo „dziadkos“ pareiškimu kai kurie buvę ministrai pasijuto įžeisti. Generolas Šeptickis atviru laišku kreipėsi į buvusius karo reikalų ministerius Sosnkovskį, Sikorskį ir Želigovskį nurodydamas, kad visi buvę Lenkijos karo reikalų ministrai yra Pilsudskio apkaltinti valstybės išda vė, ir todėl gen. Šeptickis klausia, ką jie ketina daryti, kad išaiškintų, kurį buvusį ministrą Pilsudskis turėjęs galvoje. Jei išaiškinti nepavyktų, tai gen. Šeptickis ketina maršalą Pilsudskį traukti teismo atsakomybėn.

ESTIJA. Žiemos manevrai.

Šią žiemą Estų kariuomenė darė dujus manevrus. Manevrai buvo daromi divizijomis Jeve ir Vörd stočių rajone. Jie truko po 3—4 dienas. Abejuose manevruose dalyvavo divizijų ir pulko štabai, keletas pėstininkų rikiuotės dalių, artilerija, šarvuočiai ir karo mokslo įstaigų karininkai. Manevrams vadovavo generalinio štabo viršininkas generolas Tvervand'as ir I-os ir II-os divizijų vadai.

Manevrų tikslas buvo nagrinėti kariuomenės dalių valdymo metodus. Manevrai nusisekė labai gerai ir davė šiam reikalui vertingos medžiagos.

Šaulių sąjunga „Kaitseleit“.

Estų šaulių sąjunga „Kaitseleit“ turi 35 tūkstančius narių, iš kurių 30 tūkstančių vyrų ir 5 tūkst. moterų. Sąjunga dalosi į 15 teritorialinių vienetų — „malev“. Kiekvieną „malev“ vadovauja jo komendantas — atsargos karininkas. „Malev“ dalosi į „malevkondy“ — batalionus, o šie — į kuopas.

Šaulių sąjunga apginkluota pagal šių dienų reikalavimus. Be šautuvų, sąjunga turi nemažą lengvųjų ir sunkiųjų kulkosvaidžių ir net traktorinę artileriją. Svarbesnieji punktai, kaip Talinas, Tartu ir Narva turi dar šarvuočius. Šaulių sąjungos artilerija priduota pasienio apsaugos dalims.

Sąjunga turi savo dvisavaitinį organą „Keitse-Kodu“. Propagandos varymui turi apie 600 propagandistų.

Kaip žinoma, 1924 metų gruodžio mėn. 1 d. buvo Estijoje netikėtas komunistų sukilimas, kuris tik ką nepasibaigė gana tragiškai. Todėl, kad išvengtų visokių netikėtų pavojų, štabuose, prie ginklų sandėlių ir prie šarvuočių nuolat budi sustiprintos sargybos. Yra nustatyta smulkiaji išdirbta tvarka, kaip veikti pavojui ištikus.

SUOMIJA.**Atsargos karininkų pratimai.**

Š. m. kovo mėnesį suomių atsargos karininkai buvo pašaukti karo mokslui pakartoti. Per pratimus daugiausia buvo kreipiama dėmesio, kad karininkai tinkamai galėtų vadovauti kariuomenei kautynėse, ypač žiemos sąlygose. Taip pat atsargos karininkai buvo supažindinti su priešdujiniu apsigynimu.

Mundiruotę, šarvuotę ir ginklus pašauktieji gavo kariuomenės dalyse. Ten pat jiems duodamas maistas ir butai. Nors taip pat leidžiama gyventi privačiuose butuose, naudotis savo maistu ir vilkėti nuosavu karišku apdaru.

EILINIS (naujokui): Vaje! Kodėl tu, brole, tiek gyvulių laikai galvoje?...

NAUJOKAS (įsižeidęs): Kas tamstai darbo dėl mano gyvulių!... Kiek iššeriu, tiek ir laikau...

B e n e r u m š a .

S P O R T O K R O N I K A .

Klaipėdos igulos ir vietos lietuvių sporto sąjunga K. S. S. smarkiai muša visas Klaipėdos vokiečių futbolo komandas.

Sio mėn. 28 d. K. S. S. lyga susitiko su 1929 m. Klaipėdos meisteriu Pagėgių Sporto sąjunga (Pogegen Sport-Verei) lyga. Aikštė prasta Pagėgiuose. Žmonių saujelė žiūri. Prie dviejų vietų pastatytos Lietuvos ir Klaipėdos krašto vėliavos. Tokioje aikštėje prasidėjo žaidimas. Pirmame puslaikyje K. S. S. smagiai veikdama įvarė 7 golus. „Sport-Verein Pogegen“ žaidėjai liko labai neramūs. Antrame puslaikyje stengėsi kaip nors atsilaikyti, kad negautų dar tiek, bet jų pastangos nuėjo niekais. Antrasis puslaikis buvo dar blogesnis, K. S. S. įpylė dar 8 golus.

Tuo būdu rungtynės pasibaigė golų santykiu 15:0.

Dabar K. S. S. lyga šio pavasario pirmenybių rate turi šitokių golų santykį — 43:1. Vadinasi, K. S. S. savo priešams davė 43, o pati gavo tik 1.

Naujoviškas futbolistas, apsišarvavęs visą galvą ir veidą nuo futbolo smūgių.

(„Trimito“ klišė).

„K. S. K.“ — „Kultus“ I a. — 4 artil. pulkas 4:7 (3:4).

„K. S. K.“, pernai pralaimėjus pulkui, nedrįso tais pat metais atsirevanšuoti. Susijungus klubams, susidarė gana gera futbolo vieneta. Jie, pasitikėdami sujungtomis jėgomis, pulką pakvietė revanšo rungtynėms, kurios įvyko balandžio mėn. 21 dieną Vilkaviškyje.

Abi komandos rungtynes pradeda iš karto smarkiu tempu. Svečiai pat pradžioj keletą minučių spaudžia pulką. Greit pulkas atsigauna ir tarp 5—10 minučių grand. Lingis, prasiverždamas, muša pulko naudai pirmąjį golą. Seka greit dar du golai pulko naudai. Kėlinio gale dar pulkas įmuša ketvirtą golą.

Antrasis kėlinys abiejų komandų žaidžiamas visomis pastangomis.

Svečiai, nors labai stengėsi, bet visam kėliny laimėjo tik vieną golą; pulkas įmušė net tris.

4 art. pulkas gavo taurę. Balandžio mėn. 23 d. II karo apygardos viršininkas atvežė pulkui taurę už 1928 m. kariuomenės futbolo pirmenybių laimėjimą. Ją įteikdamas pulko vadui, išrikiuoto pulko akivaizdoje, dėkojo pulko vadui ir sportininkams — futbolininkams už tas pastangas, kurių dėka jie laimėjo taurę ir 1928 m. pirmenybes. Viršininkas linkėjo kasmet tas pirmenybes laimėti ir tuo suteikti garbės apygardai ir pulkui.

V. p. Jablonskis.

5 pėst. pulkas.

Balandžio m. 14 d. įvyko draugiškos futbolo rungtynės mūsų komandos su Karo Mokyklos komanda.

Iš pradžių žaidimas ėjo lygiai, bet paskui pradėjo spauti mūsų komandą. Rungtynės baigėsi 0:6 Karo Mokyklos naudai.

5 p. pulkas — 2 p. pulkas 3:0.

Balandžio mėn. 24 d. 5 p. p. aikštėje įvyko pirmos draugiškos futbolo rungtynės tarp 5 p. p. ir 2 p. p. pirmųjų futbolo komandų.

Abi komandos turėjo neblogą sąstatą, todėl ir žaidimas buvo gyvas ir įdomus.

Pirmą kėlinį 2 p. p. žaidė prieš vėją ir gavo 3 golus; antras kėlinys baigiamas be rezultatų.

V. p. Sub.

Bėgimas su kliūtimis.

Bėgimas su kliūtimis (Cross-Country) savo pradžią gavo Anglijoje, ten jis ir dabar laikomas vienas įdomiausių ir naudingiausių bėgimo sportu. Šiam bėgimui duodama pirmenybė prieš kitas bėgimo rūšis. Mat, jis nereikalauja bet kokių specialinių įrankių, todėl jis kiekvienam, kas tik nori bėgti ir turi kojas, prieinamas. Šio bėgimo dideli privalumai dar yra tie, kad jis atliekamas natūralinėse gamtos sąlygose ir kad jame nėra to vienodumo, kuris pasireiškia per bėgimus sporto aikščių takeliuose. Bėgikui bėgančiam sporto aikštės taku galvoti netenka, jis bėga automatiškai beveik snausdamas. Visai priešingai bėgant cross-country distanciją. Kultivuoju šią sporto šaką dirba ir išsivysto ne tik raumens, bet sąmojis ir instinktas, todėl kad kelyje visuomet pasitaiko visa eilė netikėtų gamtos kliūčių, ir čia visą laiką bėgikas privalo taikintis prie gamtos aplinkybių. Cross-country reikalauja daug daugiau dėmesio ir nusivokimo, negu bėgimai lygiu stadiono taku. Ilgesnės distancijos šiame bėgime darosi malonesnės ir naudingesnės, nes visos pasitaikančios kliūtis kelyje suteikia dalyviams daug įvairumo ir gyvumo, o taip pat atstoja lyg ir poilsį nuo nuobodžių treniruočių aikštėse. Labai naudingas toks lauko bėgimas tiems bėgikams, kuriems trūksta ištvermės. Šis bėgimas kaip tik ir ugdo ir išvysto ištvermę ir patvarumą. Dažnai pasitaiko ir tokie bėgikai, kuriems labai sunku baigti bėgimas aikštėse, besitreniruojant 1500 — 2000 mtr. distancijose, o tuo pat metu jie lengvai ir su malonumu prabėga 3 — 4 kilometrų distanciją lauko bėgime.

Visiems aišku, kad karys turi gerai mokėti bėgti ne tik gerai suplaktoj aikštėj, bet turi būti pasiruošęs nugalėti visas pasitaikančias žygyje bet kokias kliūtis. Jis turi mokėti nugalėti barjerus ne tik sporto stadione, kur nušokęs jis atsidurs lygioj vietoj, bet ir tokius atsitikimus kada už šio barjero bus gilus griovis ar vandens duobė.

Organizuoti rungtynės labai paprasta: parenkama vieta (apylinkė) kiek galint įvairesnė, taip, kad distancija eity mišku, o taip pat kad pasitaikytų kalneliai, grioviai, nedidelės tvoros, krūmai, upeliai ir kitokios natūralinės kliūtys. Numatytąjį maršrutą reikia prieš rungtynes apžiūrėti. Reikia neužmiršti, kad vienodas parinktas be jokių kliūčių kelias mažai skirsis nuo paprasto aikštės bėgimo ir pats bėgimas nustos savo įdomumo, o kartu ir viso smagumo. Be to parinktas kelias turi būti nužymėtas per visą distanciją spalvotu popieriu arba vėliavėlėmis. Cross-country bėgimo distancijos paprastai būna gana ilgos nuo 3 iki 15 kilometrų. Jei distancija ilgesnė kaip 15 klm., tai bėga labai retai, nes čia bėgikas turės išieškoti daug jėgų. Rungtynės gali būti individualės, bet su bendru startu ir komandomis.

Kalbant apie treniruotes, reikia atsiminti, kad, jei gerai ir be kenksmingumo sveikatai pasiruošti

cross-country bėgimo rungtynėms, tenka iš anksto padėti nemaža sunkaus darbo. Pradėjus pirmos savaitės treniruotę, pradžioje reikalinga padaryti du pasivaikščiojimu, per kuriuos kreipti ypatingo dėmesio į energingą rankų darbą; vienas iš šių pasivaikščiojimų daromas 12 — 15 klm. distancijoj, antras 7 — 9 klm. Paskutinė distancija trumpesnė, tačiau ją reikia daryti greitesniu ir energingesniu tempu. Toliau vieną kartą savaitėje reikia prabėgti 5000 mtr. sporto aikštės takeliu, einant kiekvieną kilometrą bėgimo stiliu tokiu būdu, kad vieną klm. eiti pirštais, kitą — užkulnėmis, paskui vėl pirštais ir t. t. Toks lavinimas turi tęstis maždaug mėnesį; paskui reikia daryti savaitėje tik vieną pasivaikščiojimą 15 — 20 klm. distancijoje ir bėgti du kartu — vieną kartą takeliu 5000 mtr., prisilaikant anksčiau nurodyto stiliaus, o kitą kartą — cross-country norint išmokti bėgti įvairiose sąlygose, tokiu būdu kiekvieną savaitę keičiama distancija ir kelio sąlygos. Pradžioje cr.-c. distancija reikia imti tik 3 — 4 klm. ir palaipsniui vis ją didinti, tačiau nedaugiau kaip iki 15 klm.

Bėgti reikia kiek galint lygiau, nedarant staigių judesių. Iš starto eiti ramiai, neimti per daug smarkaus tempo, skirstant savo jėgas visai distancijai ir paspausti tik kelių šimtų metrų atstumo nuo finišo. Nepatartina bėgikams naudotis šokimais per kliūtis, ypatingai per tvorą, nors jos būtų ir neaukštos, bet uždaros (aklos). Už tokių kliūčių gali būti griovis ar duobė su vandeniu ir šokas tokiu būdu rizikuoja gan nemaloniomis išdavomis. Geriausi anglų ir prancūzų bėgikai paprastai perlipa per tokio tipo kliūtis, nes prie pakankamo prityrimo toks būdas atima labai nedaug laiko ir visai nepavojingas.

Baigiant galima nurodyti, kokios didelės reikšmės turi toks bėgimas platesnei visuomenei. Ne kiekvienas gali eiti į sporto aikštę, kad pasižiūrėtų, koks yra tas fizinis lavinimas, apie kurį taip daug rašoma ir kalbama. Čia, atsižvelgiant į tai, kad rungtynės nesurištos su apibrėžta vieta, o apima gana didelį plotą, jas gali sekti visi net ir sporto srities „analfabetai“, kurie paprastai rungtynių nelanko. Gražus bėgimo vaizdas, bėgą žmonės sporto kostiumose, stipriai veikia žmones ir noroms nenoroms patraukia dėmesį, suįdomina ir kelia norą sportuoti daug daugiau, negu kokia nors sausa brošiūra bei paskaita. (Rašant techniškai nurodymai imti iš knygos: „Vonzblein, N. Beg cross-country“).

Jz. Juodvalkis.

Pranešimas savanoriams.

Kai kurie asmens, apdovanoti savanorių ar Nepriklausomybės medaliu, jau juos pametė ir teiraujasi kur jų galėtų gauti.

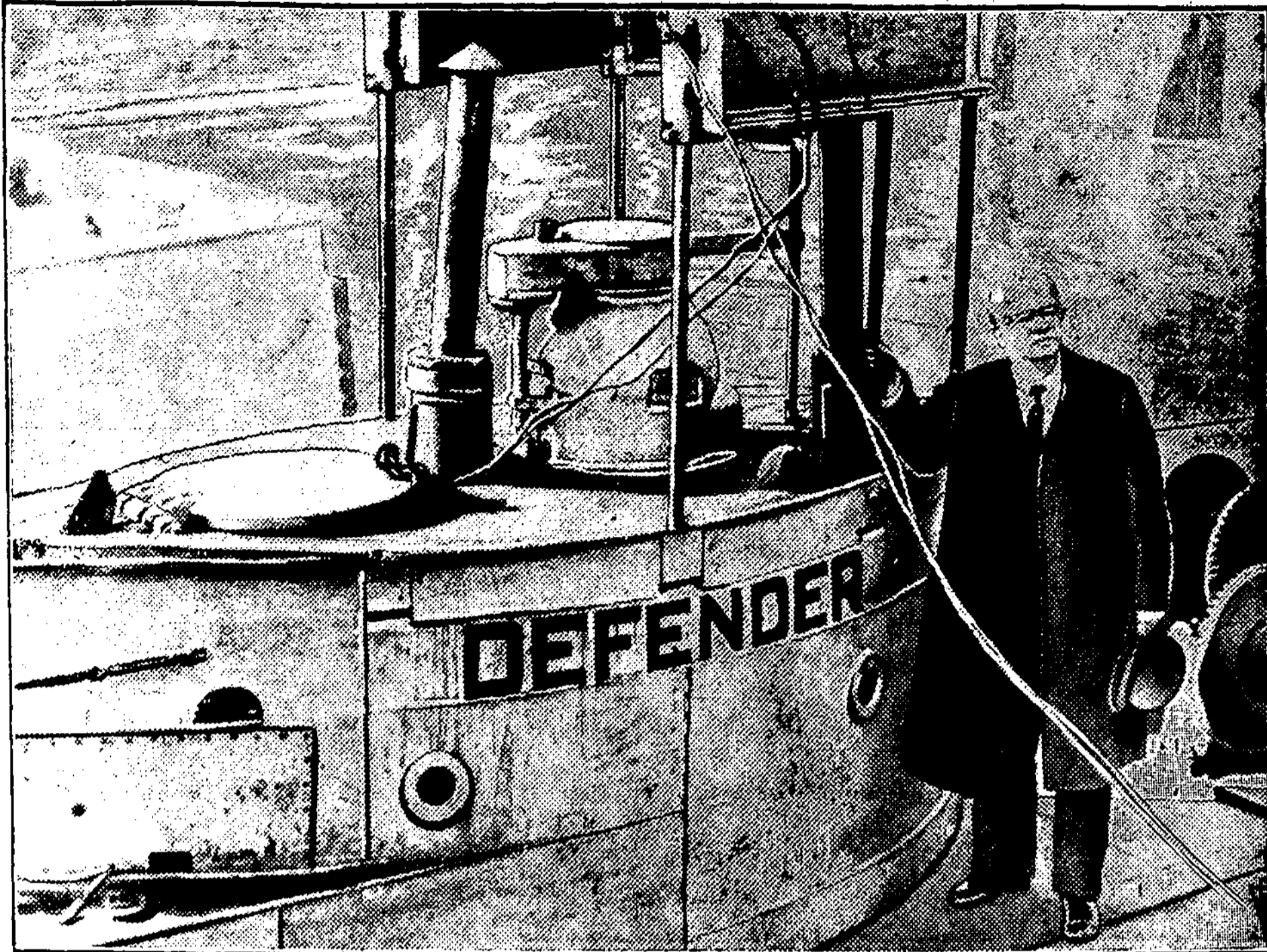
Pranešame, kad kiekvienas pametęs gali gauti jų pirkti Karių Ekonominės Bendrovės krautuvėje (Kaunas, Laisvės alėja). Vieno ir kito kalna po 5 litus. Be to, jeigu asmuo, vietoj medalio nori nešioti tik jų kaspinėlius, tai jų taip pat gali gauti minėtoji krautuvė. Kaspinėlio kalna nuo 1 lit. 25 ct. iki 1 lit. 50 ct.

Iš Vyr. Štabo gavome žinių, kad apskričių komendantai ar kariuomenės dalių krautuvės taip pat gali išsirašyti už pinigų neribotą skaičių medalių ir jų kaspinėlių.

L. K. Savanorių Sąjungos Kauno Skyriaus visuotinis suvažiavimas įvyks birželio mėn. 2 d., o visos sąjungos — birželio mėn. 29 — 30 d. Apie vietą pranešime kitam numery.

Kauno Skyriaus narių, neužsimokėjusių nario mokesčio už 1928 m., prašome iki gegužės mėn. 25 d. užsimokėti. Neužsimokėjusieji bus išbraukti iš narių tarpo. Taip pat prašome pradėti mokėti ir už 1929 m.

L. K. Savanorių Sąjungos Kauno Skyriaus Valdyba.

Nardomasis Vilkinso ekspedicijos laivas šiaurės ašigaliui tirti. Šiuo laivu Vilkinas plauks į šiaurę; kelionę pradės dar šiais metais. Paveiksle matyt nardomojo laivo savininkas Simanas Lake, kuris tą laivą dovanojo Vilkinsui.

Galvosūkių 14 nr. sprendimas.

Laivo kapitonas pastatė pirma 4 belaisvius, po to 5 jūreivius, 2 belaisvius, 1 jūreivį, 3 belaisvius, 1 jūreivį, 1 belaisvį, 2 jūreivius, 2 belaisvius, 3 jūreivius, 1 belaisvį, 2 jūreivius, 2 belaisvius, 1 jūreivį.

b b b b j j j j j b b j b b b j b j j b b j j j b j j b b j.

Gerai išsprendė šie asmenys: 1) virš. *Motiejūnas* (3 oro esk.), 2) *Benjaminas Rumša* (karo kal. ir dr. dal.), 3) virš. *Kairys* (2 art. p. 1 bat.), 4) *T. Sližas* (Telšiai), 5) vyr. pusk. *Kazys Vadzišius* (1 p. p. št.), 6) eil. *Adolfas Kraujalis* (šarv. trauk. „Gediminas“), 7) virš. *Ašmena* (2 art. p. 5 bat.), 8) vyr. pusk. *Nūtautas* (2 art. p. 1 bat.), 9) vyr. pusk. *Kežys* (1 gus. p. kulk. esk.), 10) gus. *J. Dumbliauskas* (1 gus. p. 4 esk.), 11) vyr. pusk. *Jonas Pačiulis* (2 p. p. 3 kuop.), 12) vyr. pusk. *Viktoras Mickus* (3 art. p. ūkių k.), 13) san.pusk. *Vincas Balčiūnas* (3 art. p.).

Galvosūkių 16 nr.

(vert. 2 tašk.).

- 1) Kas yra brangiausia kiekvienam lietuviui?
- 2) Iš šių raidžių: a a a e i i i j i n r r r k k k o o o š s s j t u sudėti posakį, dažnai skaitomą laikraščiuose ir girdimą kariuomenėje.
- 3) Iš šių skiemenų sudėti posakį, svarbų kariui ir šiaip Lietuvos piliečiui: Dėk, del, ir, vil, kit, pa, tų, jų, verg, nias, lių, iš, da, mo, vi, bro, va, bu.

Kaina visiems.: metams 8 lt., pusmečiui 4 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Atskiras nr. — 30 ct. *Skelbimai*: petito eilutė 50 ct.; prieš tekstą dvigubai. *Adresas*: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius kpt. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.

Šio nr. išspausdinta 2.950 egz.

Naujos knygos.

Lebedevas N. *Žemės užkariavimas*. Pasakojimai apie didžiąsias geografiškas keliones. I tomas. Senieji ir viduriniai amžiai. Išvertė P. Sinkūnas, Kaunas, „Spaudos Fondo“ leidinys. 1929. 247 p., gausingai iliustruota. Kaina lt.

Gal ši knyga kareivių bibliotekose ir neverta laikyti, nes kartais jos skaitymas gali suardyti drausmę ir tvarką. Mat, pradėjus skaityti Kolumbo, Karteso, Magelano ir kitų įžymiausių keliautojų žygių aprašymą, karys gali labai įsitraukti į skaitymą, paskęsti svajonėse apie stebuklingus tolimus kraštus... ir pamiršti apie kasdienes reikalus ir pareigas. Apie tą „pavojų“ bibliotekoriai turėtų priminti skaitytojams, išduodant knygą.

○ šiaip už knygos vertimą ir leidimą turime tarti P. Sinkūnui ir leidėjams padėkos žodį. Mūsų bibliotekų

geografijos (91) skyriuje tai bus pati storičiausia knyga. Rudenį išeis II tomas.

Paveikslai aiškūs, dailiai padarytas J. J. Burbos viršelis: laivas plaukia į nežinomąjį šalį.

A. R-as.

ILGA KOMETOS KELIONĖ.

Naujais atliktais mokslininko M. Cvečko apskaičiavimais, 1889 metais Barnardo atrastoji ir jo vardu pavadinta kometa apsisuka vieną kartą apie saulę tik per 579.000 metų.

Kiek pasauly gyventojų.

Tarptautinio statistikos biuro (Romėj) duomenimis viso pasaulio gyventojų skaičius nuo 1910 metų padidėjo vienu ketvirtadaliu ir dabar siekia 2 milijardų.

Iš šio skaičiaus gyvena:

Azijoje	900 milijonų
Europoje	500 „
Amerikoj.	220 „
Afrikoj.	150 „
Australijoje ir pietų salose	7 „

Tankiausiai gyvenama Japonija.